

Številka: 00104-156/2019/7

Datum: 11. 7. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Lidije Ivanuša v zvezi s hrupom v večstanovanjskih stavbah

V pisnem poslanskem vprašanju poslanka Lidija Ivanuša navaja, da se stanovalci blokov pogosto pritožujejo nad hrupom, npr. preglasno glasbo, ropotanjem po stopnicah, ropotanjem po kletih, itd. Stanovalci, ki jih hrup moti, ne vedo, kdo jim lahko pomaga preprečiti hrup na splošno, ter še posebej ob neprimernih urah. Poslanko zanima:

- 1.) Kateri predpisi omejujejo raven hrupa?
- 2.) Kdo je pristojen za nadzor nad hrupom (policija, inšpektorat, upravnik)?
- 3.) Kdaj je hrup dovoljen in kdaj ne?
- 4.) Kaj lahko stori posameznik, ki ga moti hrup?
- 5.) Katere omejitve ima tisti, ki kakršenkoli hrup povzroča?

Vlada Republike Slovenije v nadaljevanju podaja odgovor.

V Republiki Sloveniji raven hrupa omejujejo trije splošni predpisi, vsak s svojega področja. Hrup v okolju (tj. na prostem) ureja Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18), hrup na delovnem mestu ureja Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu (Uradni list RS, št. 17/06, 18/06 – popr. in 43/11 – ZVZD-1), pri graditvi objektov pa je treba upoštevati Pravilnik o zaščiti pred hrupom v stavbah (Uradni list RS, št. 10/12 in 61/17 – GZ). Predpisi, ki posredno ali neposredno urejajo obnašanje uporabnikov in razmerja med lastniki/stanovalci v večstanovanjskih stavbah, so Stanovanjski zakon (Uradni list RS št. 69/03, 18/04-ZVKSES, 47/06-ZEN, 45/08-ZVEtL, 57/08, 62/10-ZUPJS, 87/11, 40/12-ZUJF in 27/17), Pravilnik o upravljanju večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 60/09, 87/11 in 85/13), Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13) in Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06).

Glede na to, da poslanka sprašuje po hrupu v večstanovanjskih stavbah tako Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, kot tudi Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu, nista relevantna, neposredno uporaben pa ni niti Pravilnik o zaščiti pred hrupom v stavbah, saj ta velja pri projektiranju in izvajanju gradbenih del – pri gradnji novih stavb, rekonstrukciji in vzdrževanju obstoječih stavb, ne pa pri uporabi stavb. V 6. členu Pravilnika o zaščiti pred hrupom v stavbah Mejne vrednosti ravni hrupa je določeno: »Zvočna izolacija zunanjih in notranjih ločilnih elementov mora biti dovolj velika, da hrup v stavbi ne presega mejnih vrednosti ravni hrupa, navedenih v preglednici 2 tehnične smernice.« Tehnična smernica za graditev TSG-1-005:2012 Zaščita pred hrupom v stavbah, v točki 1, v tretjem odstavku določa:

»Zvočna izolacija zunanjih in notranjih ločilnih elementov mora biti dovolj velika, da hrup v varovanih in poslovnih prostorih stavbe v posameznih obdobjih dneva ne bo presegal mejnih ekvivalentnih ravni hrupa L_{Aeq} , ki so navedene v preglednici 2. V kolikor podatki o hrupu na mestu, kjer se stavba nahaja, niso na voljo, je treba pri izračunu zvočne izolacije zunanjih

ločilnih elementov stavbe upoštevati dnevne mejne ravni iz preglednice 2.«. V preglednici 2 pa so določene naslednje mejne vrednosti:

Preglednica 2:

Namembnost prostora	Mejne vrednosti ekvivalentnih ravni hrupa L_{Aeq}^1 dB(A)		
	dan	večer	noč ²
Prostori v stanovanjih	35	33	30
Prenočitvene enote v stavbah za nastanitev (hotelih, motelih, penzionih ipd.) ter sobe v stanovanjskih stavbah za posebne namene (domovi za starejše, dijaški domovi, internati ipd.)	35	33	30
Bolniške sobe	30	30	30
Ambulante, ordinacije, operacijski prostori	35	35	35
Učilnice, predavalnice, delovni in študijski kabineti, knjižnice, čitalnice ipd.	35	35	35

1 Mejne ravni hrupa se nanašajo na opremljene prostore in standardno absorpcijo

2 Ekvivalentna raven hrupa v nočnem času se nanaša na tisto uro, ko je hrup največji

Enake mejne vrednosti je vseboval tudi prej veljavni predpis iz leta 1999 Pravilnik o zvočni zaščiti stavb (Uradni list RS, št. 14/99). Tako za stavbe, zgrajene v tem tisočletju, lahko določimo mejne vrednosti, ki pri normalni (predvideni) uporabi ne bi smele biti presežene in torej predstavljajo omejitve pri povzročanju hrupa.

Nepravilna uporaba – povzročanje hrupa, ki presega predvideno uporabo (preglasna glasba, ropotanje po stopnicah, ropotanje po kletih), lahko v sprejemnem prostoru povzroči prekoraitvev prej zapisanih mejnih vrednosti, ker so stavbe zvočno dimenzionirane na pričakovano »normalno« uporabo, ne pa na ekscesne pojave hrupa, ki jih povzročajo uporabniki.

Nadzor nad določili Stanovanjskega zakona vrši Stanovanjska inšpekcija, ki tudi deluje v okviru IRSOP. Za določene kršitve posameznikov ali upravljavcev so določeni tudi prekrški.

V skladu z Stanovanjskim zakonom (Uradni list RS št. 69/03, 18/04-ZVKSES, 47/06-ZEN, 45/08-ZVETL, 57/08, 62/10-ZUPJS, 87/11, 40/12-ZUJF in 27/17) morajo v večstanovanjski stavbi vsi etažni lastniki svojo lastninsko pravico na posameznem delu stavbe izvrševati na način, ki najmanj moti etažne lastnike drugih posameznih delov in skupno rabo skupnih delov stavbe v etažni lastnini. Etažni lastniki, ki imajo več kot polovico solastniških deležev lahko sprejmejo hišni red, s katerim določijo temeljna pravila sosedskega sožitja v večstanovanjski stavbi. Hišni red opredeljujeta 27. člen Stanovanjskega zakona in 9. člen Pravilnika o upravljanju večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 60/09, 87/11 in 85/13). Slednji navaja tudi okvirno vsebino hišnega reda. V hišnem redu lastniki npr. opredelijo:

- hišni mir (omejitve uporabe gospodinjskih strojev in naprav po določeni uri),
- uporabo skupnih delov (način dostopnosti in varovanja naprav, ki služijo celotni stavbi, način uporabe skupnih hodnikov, kleti, ipd.),
- grobe kršitve hišnega reda, ki so lahko podlaga za vložitev izključitvene tožbe,
- način ugotavljanja in odprave kršitev hišnega reda,
- pogoje, pod katerimi se dovoljuje bivanje domačih živali v stanovanju (nošenje nagobčnikov, vodenje na povodcih, ipd.) in
- druga pravila ravnanj, za katere lastniki menijo, da jih je potrebno urediti v hišnem redu.

Ker gre pri medsosedskih odnosih za razmerja med samimi etažnimi lastniki in uporabniki določene večstanovanjske stavbe, morajo etažni lastniki v hišnem redu določiti tudi način ugotavljanja kršitev in način odprave kršitev.

Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13) v 123. členu določa, da če etažni lastnik ali drug uporabnik posameznega dela v etažni lastnini grobo krši temeljna pravila sosedskega sožitja ali svoje dolžnosti po pogodbi o medsebojnih razmerjih, tako da je skupnost z njim nevzdržna, lahko etažni lastniki, ki imajo več kot polovico solastniških deležev na skupnih delih, sprejmejo sklep, da se kršilec najprej opomni. Če s kršitvami nadaljuje, pa lahko etažni lastniki sprejmejo sklep, da se vloži tožba za izključitev in prodajo njegovega posameznega dela.

Etažni lastniki lahko sprožijo tudi motenjsko tožbo po določenih Stvarnopravnega zakonika, saj morajo lastniki nepremičnin svojo lastninsko pravico izvrševati tako, da se medsebojno ne vznemirjajo in da si ne povzročajo škode. Tudi skupne dele večstanovanjske stavbe morajo etažni lastniki uporabljati v skladu z njihovo naravo in namenom tako, da ostalih etažnih lastnikov ne omejujejo.

Ustvarjanje nepotrebne prekomernega hrupa ureja tudi Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06), ki v 8. členu določa:

»(1) Kdor na nedovoljen način med 22.00 in 6.00 uro moti mir ali počitek ljudi s hrupom in ne gre za nujne interventne-vzdrževalne posege, se kaznuje z globo od 20.000 tolarjev do 50.000 tolarjev.

(2) Kdor z uporabo televizijskega ali radijskega sprejemnika, drugega akustičnega aparata ali akustične naprave ali glasbila moti mir ali počitek ljudi in to ni posledica dovoljene dejavnosti, se kaznuje z globo 25.000 tolarjev.

(3) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali samostojna podjetnica posameznica (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik) ali posameznik ali posameznica, ki samostojno opravlja dejavnost (v nadaljnjem besedilu: posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost), ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 100.000 tolarjev do 600.000 tolarjev.

(4) Odgovorna oseba pravne osebe ali podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki zaposluje druge osebe, se za prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.«.

29. člen istega zakona določa, da je za ukrepanje pristojna policija.